۷ دقیقه شگفت‌انگیز

چند خط درباره کاوشگر استقامت که پس از مدت‌ها با موفقیت روی مریخ فرود آمد

محبوبه عظیم زاده
m.azimzadeh@shahraranews.ir

روایت روز

جهان ، پیوسته به سمت جلو حرکت می کند و رؤیاها و آرزوهای دوردست و ناممکن خودش را ممکن و تحقق یافته می بیند، حتی اگر آن رؤیاها و آرزوها قدر سفر به مریخ و یافتن علائم حیات بر روی یک سیاره دیگر بزرگ و عجیب به نظر برسد. اتفاقی که همیشه دغدغه و سؤال بزرگ بشر بوده است و هرچه بیشتر می گذرد، جذاب تر، هیجان انگیزتر و مهم تر جلوه می کند. حالا جایی ۴۷۰میلیون کیلومتر دورتر از کره زمین، روی سطح مریخ، کاوشگری فرود آمده که قرار است به تحقق این رؤیا یا دست کم به نزدیک ترشدن به آن کمک کند. جان مک نامی، مدیر پروژه مأموریت این مریخ‌نورد در ناسا، پیش از این در بیانیه‌ای گفته بود: «فرود بر مریخ کار سختی است، اما زنان و مردان گروه ما در کاری که انجام می دهند در دنیا بهترین اند. زمانی که به بالای جو مریخ برسیم، همه ما آماده خواهیم بود.»

مأموریت آغاز شد

این ربات مریخ‌نورد که از آن با عنوان کاوشگر استقامت یا پشتکار یا Perseverance هم یاد می‌شود، پنجشنبه ۳۰ژوئیه ۲۰۲۰ یا ۹مرداد ۱۳۹۹ زمین را به مقصد سیاره سرخ ترک کرد. حالا بعد از گذشت حدود ۷ماه، سازمان فضایی آمریکا اعلام کرد که این کاوشگر با موفقیت بر سطح مریخ فرود آمد. فرودی که خوش حالی مهندسان ناسا را در پی داشت و به‌احتمال ویدئوی کوتاه آن را در فضای مجازی دیده‌اید. مرکز کنترل مأموریت های ناسا هم این فرود موفقیت آمیز را تأیید کرد و گفت که انتظارها به سر رسیده و مأموریت جست‌وجو و تحقیق در این سیاره آغاز شده است. کاوشگر استقامت فقط دقایقی بعد از فرود بر سطح مریخ، اولین عکس از محیط اطراف خود را به زمین فرستاد، عکسی خاکستری رنگ با سنگ ها و دست‌اندازهای سنگی که حتما تا مدت‌ها برای ما یادآور سیاره سرخ خواهد بود. سرعت عمل خوب و دقیق این مریخ‌نورد از دید کاربران طنزپرداز توئیتر هم پنهان نماند: «مریخ‌نورد ناسا ۳دقیقه بعد از فرود، ۲عکس به زمین فرستاد. ما ۳روزه داریم تلاش می کنیم عکس تکالیف برادرم رو توی شاد برای معلمش بفرستیم، نمی شه.»

عسکر را بفرستیم مریخ

فرود موفقیت‌آمیز این کاوشگر البته واکنش های بیشتری را در فضای مجازی در پی داشت، واکنش هایی که بار بیشتر آن ها با طنزها و شوخی ها و کنایه های زیادی همراه بود. کاربری نوشته بود: «من حتی اگه با این مریخ‌نورد ناسا هم به مریخ می‌رفتم، می‌دیدی صبح جمعه که خوابم، مامانم جاروبرقی رو روشن کرده اومده مریخ که زیر من رو جارو کنه.» و دیگری گفته بود: « ناسا توی مریخ الان ۲تا توپ پیدا می کنه خوش حال می‌شه فکر می کنه اونجا حیات هست. ولی نمی دونه یکیش برای فرشید اسماعیلیه و یکیش برای اوساگونا.» کاربران بیشتری اما قیاس‌ها و نکته‌های ریزی در اظهارنظرهایشان نهفته بود: «خبر روز جهان: فرود موفقیت‌آمیز جدیدترین مریخ پیمای ناسا بر سطح مریخ. خبر روز ما: خروج مرغ از تهران ممنوع شد.» حتی کاربران پای عسکر را هم به مریخ باز کردند، مردی ساکن روستای تل پوک سروستان که گفته می شد مارها علاقه زیادی به گزیدنش دارند. کاربری نوشت: «بهتره عسکر رو بفرستیم مریخ، این‌طوری می تونیم مار فضایی هم کشف کنیم!»

استقامت می گوید آیا حیات روی مریخ وجود داشته است یا نه

خیلی از دانشمندان معتقدند زمان احتمال حیات در مریخ، به سه‌چهار میلیارد سال پیش برمی گردد. همین نکته به‌نوعی هدف کاوشگر استقامت هم هست، اینکه آیا روی مریخ هرگز حیاتی وجود داشته است یا خیر. حالا هم محققان ناسا امیدوارند کاوشگرشان بعد از فرود موفقیت‌آمیز روی مریخ، سنگ تمام بگذارد و با جمع‌آوری سنگ هایی از عمق دومتری آن بتواند به آن‌ها در بررسی احتمال وجود پیشین حیات بر روی این سیاره کمک کند. آن گونه که محققان می گویند، یگانه راه تأیید یا رد فرضیه وجود حیات روی مریخ، بررسی همین نمونه سنگ‌ها خواهد بود، سنگ‌هایی که می‌تواند به یکی از بزرگ‌ترین سؤالات همیشگی بشر پاسخ بدهد. شاید شما هم در زمان پیگیری اخبار این اتفاق فضایی، به عبارت ۷دقیقه وحشت برخورده باشید، ۷دقیقه حساسی که این کاوشگر باید طی آن سرعت خود را از ۲۰هزار کیلومتر در ساعت به صفر می رساند و برای فرود بر دشوارترین محلی که تاکنون برای فرود روی سیاره مریخ انتخاب شده است، آماده می شد. این کاوشگر پیشرفته ترین و بزرگ ترین رباتی است که ناسا تاکنون به کره مریخ فرستاده است و نهمین حضور یک سازه ساخته بشر را بر مریخ رقم زد.

تصویرسازی از فرود «پشتکار» بر روی سطح کره مریخ/ تصویر: AP Photo

پرواز یک بالگرد در جهانی دیگر

یک نکته مهم دیگر که این اتفاق را جذاب و هیجان‌انگیز کرده است، همراهی یک پهپاد است که به‌وسیله کاوشگر استقامت به پرواز درمی‌آید تا به مسیریابی در مریخ کمک کند، پهپادبالگردی که همراه مریخ‌نورد است و ۶سال روی آن کار شده است. نکته‌ای که خوش حالی وصف‌ناپذیری را هم برای مدیر ناسا به وجود آورده بود و این گونه ابرازش کرد: «بگذارید به شما بگویم چیزی که بیشتر از همه‌چیز برای من به‌عنوان مدیر ناسا هیجان‌انگیز است، این است که آماده می‌شوم پرواز یک بالگرد را در یک جهان جدید تماشا کنم.» تا سال ۱۹۹۷ سابقه نداشت که کاوشگرهای متحرک به مریخ فرستاده شود. بعد از این دوره بود که با اعزام کاوشگرهای متحرک می‌شود گفت انقلابی در اکتشافات فضایی رخ داد. پیش از این، ۲کاوشگر «روح» و «فرصت» به مریخ فرستاده شده بودند که توانایی حرکت بر سطح سیاره را داشتند و حالا پهپادبالگرد «نبوغ» است که با کاوشگر استقامت همراه شده است تا اتفاق‌های بهتر و جدیدتری را در این زمینه رقم بزنند.

Tweets

احسان رحیم‌زاده | روزنامه‌نگار
@ehsancinema88

یه فیلمی هست که #مهران_مدیری می آد می گه توضیح نشانه ضعفه و هرچی توضیح بدی بدتر می‌شه و... این فرمول فقط و فقط برای سلبریتی‌ها جواب می ده، چون توضیح به محبوبیتشون لطمه می‌زنه. روابط عمومی‌ها و آدم‌های عادی باید مدام توضیح بدن درباره اشتباهاتشون.

مجید خسروانجم | کارتونیست
@khosroanjom_m

چشم‌ها خشک نمی‌شود مگر به‌علت قساوت قلب و دل‌ها قساوت پیدا نمی‌کند مگر به‌سبب زیادی گناه؛ مولای ما فرمود.

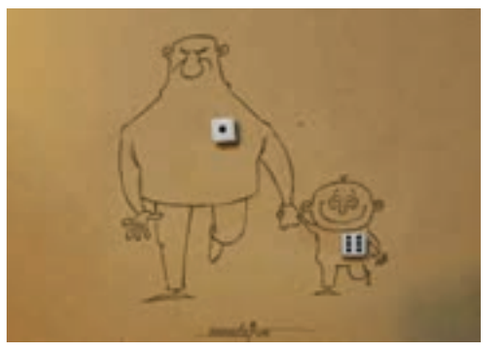

علیرضا وهاب‌زاده | خبرنگار سلامت
@vahabzadeh_ali

سلبریتی محترم
اولویت تزریق واکسن کرونا با کارکنان بیمارستان‌ها، بیماران و سالمندان است.
لطفا تقاضای خارج از نوبت نکنید.
حتی شما حامی انتخاباتی ۱۴۰۰

سیاوش صفاریان‌پور | مجری
@s_saffarianpour

مراسم اهدای جایزه ترویج علم برگزار شد. به شیوه برگزاری و انتخاب‌ها نقد وارد است؟ البته! ولی تقریبا جمع برگزارکننده و دریافت کنندگان جایزه دوستان و آشنایان هستند، پس چرا لذت جایزه دادن و جایزه گرفتن را با خرده ایراد، از آن‌ها بگیریم! تبریک به همه و نقدها بماند برای گفت‌وگوهای تخصصی.

آرش غفاری | تولیدکننده مواد غذایی
@Arashghafari8

اگر از منبع تولید برنج خود از نظر سموم مطمئن نیستید، حتما برنج را قبل از پخت بخیسانید. خیساندن برنج ساختار دانه را باز می‌کند و به آرسنیک، که محلول در آب است، نفوذ می‌کند. بعد از خیساندن، برنج را با آب خوب بشویید و کته کنید. برنج کته ارزش غذایی بیشتری نسبت به آب‌کش دارد.

سوژه روز

از طلا به موز رسیدیم!

به بهانه آموزش پخت کیک موز کارامل در برنامه به خانه برمی‌گردیم

محمدناصر حق‌خواه
Mn.haghkhah@shahraranews.ir

دیگر حتی در توئیت‌های طنز و استندآپ‌کمدی‌های اینستاگرامی و تلویزیونی هم شوخی با اینکه زمانی موز میوه‌ای لاکچری بوده، قدیمی شده است، اما دوباره پس از چند سال از تکرار این شوخی دیگر بی‌مزه‌شده، موز به دوران لاکچری‌بودنش بازگشته و پدرومادرهای امروزی هم مانند والدین دهه‌شصتی و هفتادی، بچه‌هایشان را از خوردن موز در میهمانی‌ها برحذر می‌دارند و موقع خرید میوه به‌احتمال فرزندانشان را با خود همراه نمی‌برند! همین یکی‌دو روز پیش بود که یکی از مسئولان بازار میوه و تره‌بار در گفت‌وگویی به این نکته اشاره کرده بود که در همه عمرش چنین روزی را در بازار میوه و تره‌بار ندیده و این‌طور مسائل برای اولین‌بار است که در زندگی کاری‌اش پیش آمده است. اما به‌هرحال موضوع ما این نیست که چرا موز و بعضی میوه‌های دیگر آن‌قدر گران شده‌اند که خوردنشان به یک آرزو تبدیل شده، چون به‌هرحال این اتفاق افتاده است. موضوع ما این است که در چنین وضعیتی، چرا صداوسیما به‌عنوان رسانه‌ای که همه مردم ایران با هر سطح درآمد و زندگی آن را تماشا می‌کنند، به‌راحتی آموزش پخت کیک موز کارامل می‌دهد؟ صداوسیما سال‌هاست که با این انتقاد روبه‌روست که چرا در تبلیغاتش یا سریال‌هایی که پخش می‌کند، سطحی از زندگی را به نمایش می‌گذارد که برای خیلی‌ها آرزوست و دیدنشان باعث می‌شود که از سطح زندگی خود ناامید شوند. البته که این انتقاد فقط‌وفقط در وضعیت فعلی که اوضاع اقتصادی چندان روبه‌راه نیست، درست است و درواقع نباید این‌طور می‌بود که دیدن بعضی چیزها برای مردم مناسب نباشد. اما حالا که چنین است، مثلا تماشای پخت کیک موز کارامل در برنامه به خانه برمی‌گردیم شبکه۵ تلویزیون، باعث انتقادهایی به تلویزیون شده است. البته مدتی است که تلویزیون به این انتقاد توجه می‌کند و در زمینه محتوایی معمولا در برنامه‌سازی‌ها و سریال‌سازی به‌جای تبلیغ مصرف‌گرایی به اهمیت تولید می‌پردازد، اما در برخی مواقع در تیزرهای تبلیغاتی سطحی رؤیایی از زندگی، نشان داده می‌شود که انتقادهایی را برمی‌انگیزد. چندماه پیش بود که آموزش پخت غذایی با روکش طلایی هم به‌شدت حاشیه‌برانگیز شده بود و خبر اخطار به برنامه‌سازان هم به‌زودی منتشر شد، اما حالا از طلا به موز رسیده‌ایم و باید در ساخت برنامه‌ها هم به موزی‌نبودن برنامه توجه شود! این مسئله در سریال‌های شبکه خانگی، به‌شدت هرچه تمام‌تر رعایت نمی‌شود و بازیگر از لامبورگینی پیاده می‌شود و سوار بر فراری به ویلایش در لواسان می‌رود و در رستوران نزدیک خانه‌اش، استیک می‌زند و رسما مردم بیشتر از تماشای سریال و دنبال کردن قصه، لباس‌ها و اطوار سرمایه‌دارانه را دنبال می‌کنند، اما این سریال‌ها نخست مربوط به بخش خصوصی است و دوم اینکه مخاطبان آن به اندازه مخاطبان سریال‌ها و برنامه‌های تلویزیونی نیستند. ولی بحث صداوسیما با همه این‌ها فرق دارد. البته که بحث دیگری هم وجود دارد که مثلا در سینمای بالیوود، مردم فقیر هند با دیدن فیلم‌های پررنگ‌ولعاب و خانه‌های لوکس و بازیگران زیبا، رؤیاهایشان را در سینما می‌بینند و بعد از بیرون‌آمدن از سالن به زندگی‌شان در خیابان و حلبی‌آبادها ادامه می‌دهند، اما ماجرای مردم ایران و فرهنگ ما فرق دارد؛ کشور یک‌ونیم میلیارد نفری هند با کشور ما و منابع این کشور با منابع ما فرق دارد و مردم ما اصولا فقیر نیستند که بخواهند از این چیزها محروم باشند و دیدن این‌طور چیزها در دوره سخت اقتصادی، فقط همه‌چیز را سخت‌تر می‌کند و غم مردم را افزایش می‌دهد. به‌هرحال آنچه معلوم است، این است که ما لایق زندگی مرفه و در آسایش هستیم، اما فعلا کاش رسانه‌های پرمخاطب از به‌رخ‌کشیدن رفاه دست بردارند!

سودوکو

شماره ۳۷۵

۴			۱	۲	۵	۹		
۱		۷	۳		۶			۲
		۵	۸					
	۱						۹	۴
۹	۴		۷			۶		۸
			۴	۱				
۸	۵		۹	۷				
						۷	۴	
		۹					۶	

پاسخ شماره ۳۷۵

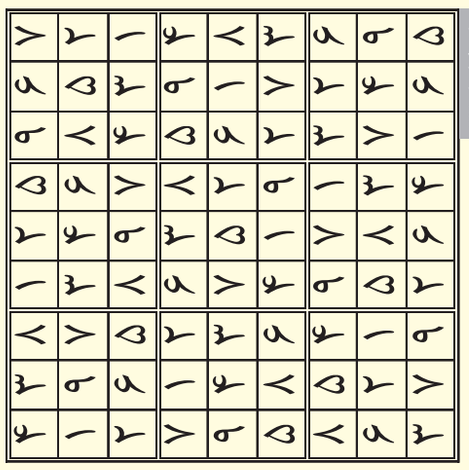

جدول شماره: ۳۱۴۷

طراح: محمدرضا علیزاده

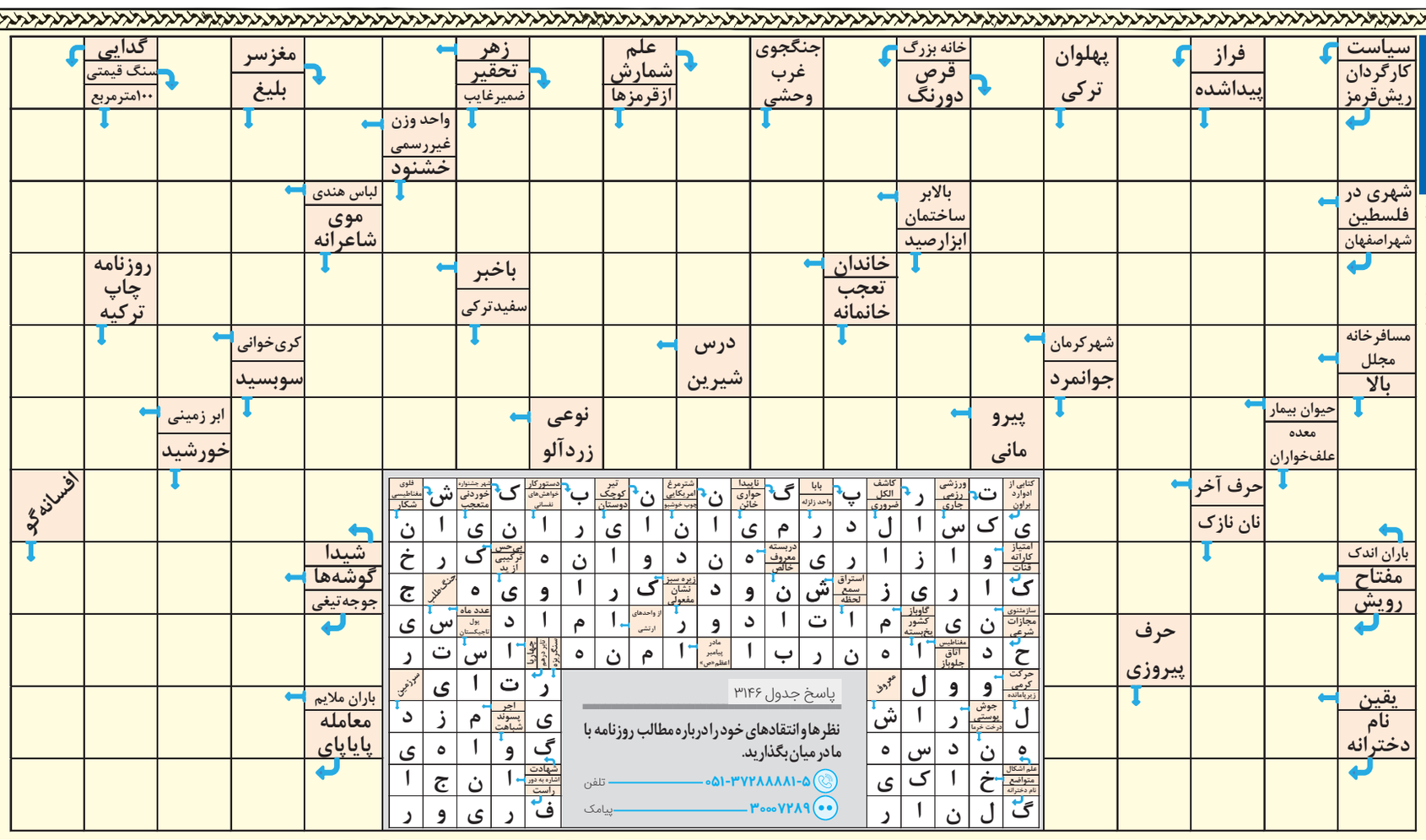

پاسخ جدول ۳۱۴۶

نظرها و انتقادهای خود را درباره مطالب روزنامه با ما در میان بگذارید.

تلفن ۰۵۱-۳۷۲۸۸۸۸۱-۵
پیامک ۳۰۰۰۷۲۸۹